

Adres do korespondencji:
Izba Rolnicza w Opolu
ul. Północna 2, 45-805 Opole
tel. 77 457 23 26
e-mail: dyrektor@izbarolnicza.opole.pl

Opole, dn. 28 sierpnia 2020 r.

Porozumienie Rolników Opolszczyzny

PRO/*20*/2020

Szanowny Pan

Adrian Czubak
Wojewoda Opolski

Związek
Śląskich Rolników

Opolszczyzna
Rybacka Lokalna Grupa Działania

W imieniu Porozumienia Rolników Opolszczyzny pragniemy przedstawić stanowiska wypracowane na spotkaniu Członków Porozumienia z Panią Teresą Barańską-Wicewojewoda Opolskim, które odbyło się 25 sierpnia 2020 r. w siedzibie Izby Rolniczej w Opolu.

Jesteśmy wdzięczni Pani Wicewojewodzie za poświęcony czas. Podejmowanie trudnych tematów nie jest łatwe. Spotkanie dało możliwość na poszerzenie wiedzy na poruszane tematy, zrozumienie różnorodności opinii, a co najważniejsze na wypracowanie pewnych rozwiązań, którymi zgodnie z ustaleniami pragniemy się podzielić.

W związku z plagą gryzoni, która dotknęła południowa część województwa opolskiego proponujemy:

1. Umożliwienie rolnikom odstępstwa od stosowania zazielenienia w zakresie obszarów proekologicznych w rejonach wystąpienia plagi gryzoni (ale także w przypadku wystąpienia innych nadzwyczajnych okoliczności tj. susza, powódź) bez konsekwencji finansowych.
2. Przywrócenie Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa obowiązku prowadzenia obserwacji i kontroli roślin pod kątem występowania organizmów szkodliwych zwanych „organizmami niekwarrantanowymi” oraz obowiązku informowania zainteresowanych podmiotów o terminach i sposobach zwalczania tych organizmów (w tym gryzoni polnych) lub nadanie tych uprawnień innej instytucji państwowej np. Ośrodkom Doradztwa Rolniczego.
3. Prowadzenie badań w instytutach badawczych nad skutecznymi środkami do zwalczania szkodników (w tym gryzoni).

W temacie określania i szacowania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych oraz ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, proponujemy:

1. Urealnienie daty wystąpienia przymrozków w ubezpieczeniach upraw z 15 kwietnia do 30 czerwca na 15 marca do 30 czerwca, poprzez zmianę ustawy o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich.
2. Uwzględnienie w wypłacie rekompensat za poniesione straty powstałe w wyniku niekorzystnych zjawisk wszystkich producentów rolnych bez względu na wielkość gospodarstwa.
3. Poszerzenie uprawnień członków Gminnych Komisji Wojewody ds. szacowania szkód w gospodarstwach rolnych i działach specjalnych produkcji rolnej o możliwość szacowania innych szkód niż te spowodowane niekorzystnymi zjawiskami atmosferycznymi (np. o te spowodowane ekspansją gryzoni).
4. Doprowadzenie do spotkania powołanego przez Wojewodę zespołu-grupy roboczej ds. suszy w celu dalszej dyskusji nad poprawą i urealnieniem zasad oraz metodologii potwierdzenia skutków klęsk upoważniających do wypłaty odszkodowań. Zwiększenie kompetencji w/w grupy poprzez poszerzenie jej działania w obrębie wszystkich niekorzystnych zjawisk.
5. Wprowadzenie powszechności ubezpieczeń rolnych, etapowo przez okres 3-4 lat celem obniżenia wysokości składek na ubezpieczenie.
6. Wpisanie do kanonu zdarzeń losowych ujętych w ustawie o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich dodatkowego zdarzenia tj. szkód spowodowanych przez gryzonię.

Oczekujemy przywrócenia dialogu Wojewody Opolskiego z Porozumieniem Rolników Opolszczyzny poprzez systematyczne spotkania, wypracowanie zasad komunikacji oraz przepływu informacji. Naszym zdaniem powyższe działania pozwolą na wypracowanie rozwiązań istotnych problemów dotyczących producentów rolnych.

Z poważaniem

PREZES
Izby Rolniczej w Opolu

Marek Froelich

PRZEWODNICZĄCY
Porozumienia Rolników Opolszczyzny

Mariusz Olejnik

W załączeniu:

1. Pismo BIR/1679/2020 z dn. 25 czerwca 2020 r.

Otrzymują:

1. Członkowie Porozumienia Rolników Opolszczyzny

DN-074/55/20

Izba Rolnicza
w Opolu

2020-06-26

BIR/679/2020

Poznań, dnia 25 czerwca 2020 r.

Szanowna Pani
Katarzyna Belec
Dyrektor Biura Izby Rolniczej w Opolu
Izba Rolnicza w Opolu
ul. Północna 2
45-805 Opole

Szanowny Panie Dyrektorze

W odpowiedzi na pismo BIR/1541/NS/2020 dotyczące informacji Instytutu Ochrony Roślin – Państwowego Instytutu Badawczego w Poznaniu na temat zwalczania gryzoni polnych wyrządzających szkody, informuję, że obecnie nie zaleca się w otwartym terenie stosowania trucizn chemicznych ze względu na możliwość zatrucia innych zwierząt objętych ścisłą lub częściową ochroną, a także zwierząt łownych oraz innych, które mogłyby mieć kontakt z zabójczą toksyną. Nie stosuje się również środków biologicznych wywołujących epidemie chorób gryzoni. Środki trujące, rodentycydy stosuje się wyłącznie w zabudowaniach.

Na polach uprawnych zalecaną metodą agrotechniczną jest wczesna podorywka po zbiorach zbóż i rzepaku, ustawianie palików obserwacyjnych o wysokości 4–5 m. dla ptaków drapieżnych (głównie na plantacjach koniczyny, lucerny i trwałych użytkach zielonych), po 4–6 na 1 hektar uprawy. Do zwierząt występujących w środowisku polnym silnie redukujących liczebność gryzoni polnych zalicza się ptaki drapieżne (sowa, myszołów i inne), lisa, borsuka, jeża, jenota, kunę, dziką, wilka. Na terenach masowego pojawu gryzoni polnych należy, w porozumieniu z zarządcami i dzierżawcami obwodów łowieckich, ograniczyć czasowo odstrzał lisów i dzików, które są głównymi reducentami gryzoni polnych.

W latach gradacji omawianych szkodników, dziki i lisy znacznie ograniczają ich liczebność. Ma to znaczenie zarówno w ochronie lasów, ale również upraw rolniczych i innych ekosystemów przed myszarkami (popularnie zwane myszami - na przykład mysz polna, mysz zaroślowa, mysz leśna, mysz zielna, mysz domowa), nornikami i nornicami, których liczebność przy obecnych zmianach klimatycznych może lokalnie gwałtownie wzrastać. Te małe gryzonie mają bowiem w warunkach środowiska naturalnego od trzech do pięciu pokoleń w sezonie, rozmnażając się od marca do października (mysz domowa w warunkach sprzyjających nawet cały rok, dając dziesięć miotów). Cięża trwa u nich około 21 dni, a samica rodzi każdorazowo od 4 do 9 młodych (czasami nawet 12). Ośmiotygodniowe myszarki są już dojrzałe płciowo. Nornik zwyczajny najszybciej ze wszystkich ssaków osiąga dojrzałość płciową. Zazwyczaj zwierzę staje się płodne w wieku 2 miesięcy. Cięża trwa około 20 dni, a w miocie jest zazwyczaj 4-7 młodych.

Młode stają się samodzielne po 20 dniach życia. Wymienione gryzonie prowadzą naziemny, zarówno dzienny jak i nocny tryb życia. Występują w wielu siedliskach preferując obszary wilgotne na skrajach lasów, terenach trawiastych, mokradłach, trzcinowiskach, polach uprawnych, łąkach, pastwiskach, ogrodach, na terenach wiejskich i podmiejskich i na terenach zielonych w miastach. Żywią się korzeniami, ziarnem, nasionami, jagodami i owadami. Na przykład, przysmakiem nornika polnego są zielone częściami traw i ziół, ziarna, podziemne części roślin i bezkręgowce. Jego ulubionym pokarmem są rośliny motylkowe. Pokarmem myszarki leśnej są orzechy laskowe, buczyna i żołądzie, choć nie gardzi również pokarmem zwierzęcym, w tym pisklętami ptaków leśnych, natomiast myszarka polna wiosną i jesienią najczęściej zjada nasiona, latem jagody, owoce, bezkręgowce i padlinę, a zdarza się jej nawet atakować żaby. Gryzonie te kopią płytkie, ziemne nory z komorą gniazdową i spiżarnią, w której gromadzą pokarm na zimę w ilości zazwyczaj większej, niż zdołają wykorzystać. Nornik wyraźnie preferuje tereny suche. Żyje w koloniach w rozbudowanych systemach nor, które są płytkie i posiadają wiele otworów wejściowych. W norach na głębokości od 5 do 40 cm znajdują się gniazda zbudowane z traw. Spotyka się gniazda naziemne umieszczone pod stogami lub pokrywą śniegu.

Dziki świetnie wyczuwają zarówno gniazda gryzoni jak i ich spiżarnie i chętnie z nich korzystają, kradnąc zapasy i zjadając ich małych właścicieli. Obserwowane głębokie porycia wokół korzeni i zmurszałych pni drzew w lasach, gdzie często zimują myszarki, a także porycia użytków zielonych są właśnie obrazem odwiedzin dzika. Gryzoń, w zależności od gatunku, waży od 25 do 50 g i jest dla dzika, lisa czy też innego drapieżnika źródłem białka zwierzęcego. Jak wspomniano, w okresach sprzyjających, na odpowiadających omawianym gryzoniom terenach może tych zwierząt żyć do 100 tysięcy na jednym kilometrze kwadratowym. W ciągu roku jest to dwa i pół miliona kilkudziesięciogramowych porcji białka, czyli około 75-100 ton pokarmu dla rozmaitych drapieżników, reducentów (grzybów, bakterii, owadów).

Redukcja liczebności omawianych szkodników zwierzęcych przez naturalnych drapieżców jest więc z wielu powodów bardzo ważna. Należy zdawać sobie również sprawę, że wszystkie gatunki myszarek i norników są atakowane przez kleszcze, pchły, pierwotniaki i inne pasożyty i są w związku z tym wektorami wielu chorób bakteryjnych (borelioza, babeszjoza, bruceloza, erlichioza, tularemia, salmonella i inne), wirusowych (zapalenie mózgu, wścieklizna, ebola, krwiotoczne gorączki (w tym wirus afrykańskiego pomoru świń ASF) i grzybowych. Ich nadmierny rozwój jest dla środowiska rolniczego i leśnego, zwierząt hodowlanych, człowieka i jego gospodarki bardzo niebezpieczny.

DYREKTOR

prof. dr hab. Marek Mrówczyński